

Jeskyně Výpustek

Kraj: Jihomoravský

GPS souřadnice: 49.290876N, 16.724152E

Okres: Blansko

Adresa URL: vypustek.caves.cz

Jeskyně Výpustek se nachází v údolí Křtinského potoka mezi Křtinami a Adamovem. Jeskyně Výpustek patří mezi nejvýznamnější jeskynní systémy Moravského krasu. Okolí jeskyně bylo donedávna přísně střeženým vojenským prostorem.

Velmi zajímavá podzemní prostora má bohatou a neobvyklou historii. První písemné zmínky o jeskyních Křtinského údolí pocházejí od mastičkářů z počátku 17. století. Jeskyně byla podrobně zmapována a prozkoumána v 19. století, délka známých chodeb dosahuje okolo 2 km. Na začátku 20. století se v jeskyni těžily fosfáty, přičemž došlo ke zničení většiny možných archeologických nálezů (bylo zachráněno šest koster jeskynních medvědů a také jedna kompletní kostra lva jeskynního, které jsou vystaveny v muzeích v Brně a ve Vídni).

Před 2. světovou válkou armáda první republiky jeskyni násilným způsobem upravila a v jeskynních chodbách skladovala munici. Německá armáda v roce 1943 zde vybudovala podzemní továrnu, kterou kolem 12. dubna 1945 zrušili a stroje zničili výbušninami a požárem. Jeskyně poté zůstala opuštěná, zdevastovaná a víceméně volně přístupná. V roce 1961 do jeskyně přišla v pořadí třetí armáda, tentokrát československá lidová. Tato v jedné z jeskynních chodeb postupně vybudovala obří protiatomový kryt. Koncem roku 2006 byla jeskyně předána Správě jeskyní České republiky. Naštěstí se některé její části zachovaly v původním stavu a v souvislosti s návštěvnickým provozem (od roku 2008) jsou postupně odkývány další menší prostory s ještě zcela neponičenou krápníkovou výzdobou.

Na kompletně bezbariérové prohlídkové trase dlouhé 600 m si návštěvníci mohou prohlédnout vestavbu velitelského vojenského stanoviště a vlastní jeskynní chodby Výpustku, přibližně v podobě, jak je opustila německá armáda v roce 1945. Po úpravách prohlídkové trasy se objevila mnohá krápníková výzdoba a otevřely se propasti směřující ke spodnímu patru jeskyně.

V podzemních prorách jeskyně je instalována expozice, která na panelech a plastikách názorně ukazuje dlouhou historii této lokality. Návštěvník se přenesení o asi 60 000 roků zpět do období, kdy jeskyni obývali jeskynní medvědi a lvi.

V patře provozní budovy je umístěna expozice "Jeskyně a lidé", která je součástí a v ceně prohlídky jeskyně. Na moha exponátech, a to včetně AV programů, jsou představeny vazby člověka a jeskyní – využívání, osidlování, výzkum, geologické souvislosti.

V bývalém podzemním pracovišti naší armády je nově instalovaná expozice více než 200 modelů letadel, z nichž některé mají vazbu na válečnou výrobu v letech 1944–1945, kdy se v podzemí

vyráběly součástky pro letecké motory.

Prostorných sálů jeskyně s kapacitou až 1 000 diváků se využívá při koncertech a dalších kulturních akcích pořádaných v tomto neobvyklém prostředí.

Jeskyně je otevřena celoročně. Otevírací doby zde.

